

TIMUR KADYIROV

TERVEZÉSI KÉSZSÉGEK, KREATIVITÁS ÉS MOTIVÁCIÓ: EGY PEDAGÓGIAI KÍSÉRLET EREDMÉNYEI AZ OROSZ MŰVÉSZETI ÉS RUHATERVEZŐ OKTATÁSBAN

Absztrakt

A disszertáció relevanciája abban rejlik, hogy egyre nagyobb igény mutatkozik a 21. századi készségekkel rendelkező szakemberek iránt. A gyorsan változó világban olyan személyekre van szükség, akik rendelkeznek szakmai képesítéssel, kreativitással, valamint a szakmai tevékenységük során az alkalmazkodás és a fejlődés képességével.

A disszertáció célja annak vizsgálata, hogy a tervezés-alapú tanulás (Design-Based Learning - DBL) milyen hatással van a diákok tervezési készségeire, kreativitására, motivációjára, valamint ezek egymással való összefüggésére az orosz művészeti és ruhatervezői oktatásban (Russian Art and Design Education (ADE)). Továbbá megvizsgálja, hogy a saját fejlesztésű eszköz, a Tervezési Tevékenység Tanulmányozására és Értékelésére szolgáló Eszköztár (Toolkit for Studying and Assessing of Design Activity - TSADA) hatékony-e a diákok kreativitásának és motivációjának ösztönzésében a DBL során, lehetővé téve számukra a tervezési készségek fejlesztését és alkalmazását, valamint művészeti projekttevékenység produktumának létrehozását.

A vizsgálatban 207 orosz művészeti és ruhatervezői képzésben tanuló egyetemista vett részt (életkoruk $M=21,63$, $SD=3,052$). A mintavétel célzott volt, harmadéves alapképzésben részt vevő, 19–23 éves diákok körében történt. A mintát két csoportra osztottuk: kontroll ($n=102$), ahol 27 (26,5%) fiú és 75 (73,5%) lány volt, és kísérleti ($n=105$), ahol 29 (27,6%) fiú és 76 (72,4%) lány volt.

A kísérletben különféle statisztikai elemzéseket végeztünk, mint például következtetési statisztikák (pl. t-próbák, ANCOVA, ANOVA), korrelációk, regressziók, Rasch-elemzés, előrejelzési modellek, összehasonlító illeszkedési index (CFI), Tucker-Lewis index (TLI), a konstrukciók korrelációinak arányai (HTMT), a standardizált négyzetes középérték (SRMR) és a négyzetes középérték hiba (RMSEA).

A próbamérés során a TSADA alkalmasnak bizonyult az orosz művészeti és tervezői oktatásban (ADE) történő felhasználásra, megbízható képet adott a tervezési készségekről, motivációról és kreativitásról. Az intrinzik ($\beta=0,21$, $p<0,05$) és a teljesítmény ($\beta=0,54$, $p<0,05$) motiváció pozitív hatással volt a kreativitásra, míg az extrinzik és a kudarckerülő motiváció negatív hatással volt a kreativitásra. A fő vizsgálat összehasonlította a DBL oktatásban részesülő kísérleti csoportot a hagyományos, előadás-centrikus kontroll csoporttal. A kísérlet eredményei szerint jelentős fejlődés mutatkozott a tervezési készségekben, motivációban a kísérleti csoportban. A motiváció ($\beta=0,30$, $p<0,01$) és a kreativitás ($\beta=0,22$, $p<0,05$) jelentős előrejelző potenciált mutatott a tervezési készségek fejlesztésben.

A disszertáció kiemeli a saját fejlesztésű DBL keretrendszer hatékonyságát a diákok tervezési készségeinek, kreativitásának, motivációjának előmozdításában. Gyakorlati következtetéseket javasol az oktatók számára. Ösztönzi a diák-központú és együttműködő oktatási technikák alkalmazását, a különböző tanulási stílusok befogadását és egy inkluzív tanulási környezet megteremtését. A kutatás hozzájárul a pedagógiai gyakorlatok javításához a művészeti és tervezői oktatásban, eredményeket mutat fel a diákok, oktatók és kutatók számára egyaránt.